

ด่วนที่สุด

ที่ วท (ปคร) ๐๒๑๑/ ๑๕๕

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

รับที่..... ๒๔๖

วันที่ ๘ มี.ค. ๖๕ เวลา ๑๖.๑๕

☒ ก่อนประชุม ☐ หลังประชุม
☐ แจกที่ประชุม ☐ ไม่แจกที่ประชุม

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ถนนพระราม ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

ลง 3 | 812-5
82056
1450N

๘ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุมัติการดำเนินโครงการควบคุมและกำจัดศัตรูมะพร้าว (หนอนหัวดำ) แบบครอบคลุมพื้นที่

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๓๔๒๘๑
ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๕

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง ขออนุมัติการดำเนินโครงการควบคุมและกำจัดศัตรูมะพร้าว (หนอนหัวดำ) แบบครอบคลุมพื้นที่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ พิจารณาแล้ว มีข้อสังเกตและเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการดังกล่าว ดังนี้

๑. มีการรายงานการระบาดโดยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ หากแต่ละระบบการทำงาน/วิธีการทำงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ (เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานการเกษตร) ยังขาดการทำงานร่วมกับพื้นที่ เช่น ระดับจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด) หรือ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร องค์การบริหารส่วนตำบล ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ) และประเด็นสำคัญ คือ ขาดการบูรณาการองค์ความรู้ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับสภาพภูมิอากาศ ทิศทางลม ฯลฯ ที่จัดเป็นปัจจัยสำคัญของการระบาดของแมลง รวมทั้งความเชื่อมั่นของเกษตรกรในการให้ความร่วมมือดำเนินโครงการฯ ทำให้การระบาดของแมลงยังคงเกิดอย่างต่อเนื่องและรุนแรงมากขึ้น

๒. การเสนอโครงการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยใช้งบประมาณดำเนินการ จำนวน ๓๘๗,๔๕๐,๐๐๐ บาท นั้น เน้นการจัดซื้อสารเคมีรวมถึงอุปกรณ์การฉีดสาร) เป็นจำนวน ๓๖๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (คิดเป็น ๙๓.๖๗ %) โดยยังขาดข้อมูลเชิงวิชาการว่าจะเกิดความเสี่ยงของผลตกค้าง และอันตรายที่เกิดกับผู้บริโภค และมีผลกระทบต่อการแปรรูป/การส่งออก มากน้อยเพียงใด ในขณะที่วิธีการอื่นๆ เช่น การควบคุมโดยวิธีกล การใช้ชีววิธี ยังไม่ได้ถูกให้ความสำคัญในการบูรณาการอย่างเพียงพอ ดังนั้น การดำเนินงานของโครงการฯ ในลักษณะที่เสนอยังคงเป็นวิธีเดิม คือ การซื้อสารเคมีแจกเกษตรกร และการจัดฝึกอบรมในแบบเดิมที่เคยปฏิบัติมา โครงการนี้จึงมีโอกาที่จะไม่ประสบความสำเร็จ

๓. โครงการฯ กำหนดพื้นที่ดำเนินการควบคุมเพียง ๘๘,๐๐๐ ไร่ (๒.๒ ล้านต้น) ใน ๑๕ จังหวัด โดยไม่กำหนดรายละเอียดการดำเนินงานว่าฉีดสารเคมีทุกต้นหรือไม่ ซึ่งหากฉีดเฉพาะต้นที่มีการระบาดไม่ครอบคลุมทั้งพื้นที่ หนอนหัวดำอาจจะย้ายจากต้นที่มีการระบาดไปยังต้นที่ไม่มีการระบาดก็เป็นได้

๔. หากพื้นที่ที่ถูกทำลายเริ่มมีการขยายและเพิ่มมากขึ้น ควรต้องรีบเร่งการดำเนินการในพื้นที่สำคัญๆ และ/หรือ พื้นที่ที่สามารถควบคุมการระบาดได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อนเพื่อให้เป็น model มากกว่าการกระจายการทำงานแบบดาวกระจายทั้งใน ๑๕ จังหวัด

/๕. การดำเนินการ...

๕. การดำเนินการโครงการฯ มีการศึกษาและเตรียมการในประเด็นเหล่านี้หรือไม่ อย่างไร

๕.๑ การศึกษาการยอมรับการฉีดสารเคมีเข้าลำต้นเพื่อกำจัดหนอนหัวดำของประชาชน ทั้งเกษตรกรและผู้บริโภค รวมทั้งอุตสาหกรรมต่อเนื่องหรือไม่

๕.๒ การควบคุมไม่ให้เก็บผลมะพร้าวในต้นที่ได้ฉีดสารเคมีก่อนเวลา

๕.๓ แนวทางการจัดหามะพร้าวเพื่อทดแทนในส่วนที่ยังไม่สามารถเก็บผลได้

๖. ควรยกระดับการทำงานของโครงการเป็นระดับชาติ และมีการทำงานร่วม/บูรณาการกับ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการโครงการประสบผลความสำเร็จได้

๗. การถ่ายทอดองค์ความรู้ ควรใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ สนับสนุนการดำเนินงานมากกว่า การอบรมหรือแจกเอกสารแต่เพียงอย่างเดียว และควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

๘. รูปแบบการทำงานในแต่ละพื้นที่ หรือถิ่นมะพร้าวแต่ละชนิด แต่ละความสูง ควรเลือก วิธีการที่แตกต่างกัน หรือใช้วิธีการแบบบูรณาการที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ความรุนแรงของการระบาดรวมทั้ง ความเสียหายของต้นมะพร้าวที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ด้วย

๙. เห็นควรให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ มีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการ เนื่องจากมี หน่วยงานในสังกัดที่มีองค์ความรู้ต่างๆ ที่มากมาย เช่น

๙.๑ การใช้แผนที่ทางอากาศจากดาวเทียม เพื่อทราบสถานภาพปัจจุบันของพื้นที่ที่ถูก ทำลาย ลักษณะ รูปแบบ (pattern) ของการขยายการระบาดของแมลง

๙.๒ มีการศึกษา Bio agent (เช่น ราฯ) Predator (ตัวเบียน ตัวห้ำ) ที่พร้อมจะนำมาใช้

๙.๓ การออกแบบอุปกรณ์/เครื่องมือ เพื่อการใช้ฉีด พ่น ชีวภัณฑ์ต่างๆ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล)

รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานปลัดกระทรวง

โทร. ๐ ๒๓๓๓ ๓๔๖๗

โทรสาร ๐ ๒๓๓๓ ๓๔๓๘

E-mail jindamas@most.go.th